

۱. برنامه مراقبت های ادغام یافته ناخوشیهای اطفال (مانا) :

۲-۱- معرفی برنامه :

علیرغم اجرای برنامه کودکان طی سالهای متمادی ، هنوز تا رسیدن به میزانهای مطلوب سلامت کودکان، فاصله بسیار است. اغلب کودکان زیر ۵ سال دارای علائم و نشانه های چند بیماری با هم هستند و تصمیم گیری برای درمان بیماری آنان بسیار دشوار است و یا برخی وقتی مراجعه می کنند که بیماری آنان بسیار پیشرفت کرده است. بسیاری از مادران روش صحیح تغذیه کودک خود را نمی دانند. مطالعات متعدد نشان داده است که با ارتقاء کیفیت خدمات بهداشتی و مشارکت بیشتر خانواده ها می توان سطح سلامت کودکان را ارتقاء داده و از میزان مرگ و میر آنان کاست .

به این منظور استراتژی جدیدی تحت عنوان « مراقبت های ادغام یافته ناخوشی های اطفال (مانا) » در سال ۱۳۸۱ در سطح وزارت و استانها به اجرا در آمد که برنامه های مختلف را با یکدیگر ترکیب نموده و مهمترین و شایعترین علل مراجعه و مرگ و میر کودکان را در بر گرفته ، تشخیص و درمان صحیح بیماریها را براساس نشانه های موجود امکان پذیر می سازد. بعلاوه مانا حاوی اصول راهنما برای آموزش به مادران است تا خانواده ها در بهبودی کودک خود مشارکت نموده و با اجرای صحیح اقدامات پیشگیری از جمله تغذیه صحیح کودک ، انجام به موقع واکسیناسیون از ابتلا و یا شدت بیماریهای کودک جلوگیری کنند. بعبارت دیگر استراتژی مانا به تمامیت سلامت کودک می نگرد و نه فقط به بیماری وی و علاوه بر درمان کنونی و بهره جویی از فرصتهای از دست رفته برای ارائه خدمات پیشگیری اولیه ، خانواده ها را در درمان کودک در منزل درگیر می سازد تا زمینه های بیمار شدن کودک و یا غفلت از نشانه های خطر در جریان بیماری را به حداقل برسانند.

مانا برنامه های موجود مراقبت از کودکان بیمار زیر ۵ سال را هماهنگ نموده و با این هماهنگی ، کیفیت ارائه خدمات را افزایش داده و اثر بخشی مراقبتها را بالا می برد و هزینه های خدمات را کاهش می دهد . راهنمای مراقبت ادغام یافته کودک بیمار برای دو سطح پزشک و غیر پزشک به اجرا در آمده است. لازم بذکر است که مجموعه تکمیلی برنامه مانا تحت عنوان ارزیابی ، طبقه بندی و درمان کودک مصدوم (حادثه ، سوختگی ، مسمومیت ، گزش و گزیدگی) نیز در دو سطح پزشک و غیر پزشک در سال ۱۳۸۹ به مجموعه فوق اضافه و به اجرا درآمده است.

جهت اجرای فرایند مراقبت از کودک بیمار (مانا) بسته های خدمتی جدید کودکان و راهنمای مراقبت ادغام یافته کودک بیمار برای دو سطح پزشک و غیر پزشک در سال ۱۳۹۵ به روز رسانی شده و موجود میباشد و در حال حاضر این بسته در سطح شهرستان ایوان به صورت پایلوت در حال اجراست و در ۱۳۹۷ به کل استان تعمیم داده میشود .(لازم به ذکر است فعلا در سایر شهرستانهای استان بر اساس بسته قدیمی کودکان مراقبت میگردند)

۲-۲- اهداف برنامه :

۱- کاهش مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال

۲- ارتقاء آگاهی و عملکرد کارکنان

۳- ارتقاء آگاهی و عملکرد جامعه

۴- افزایش در صد پوشش مراقبت کودکان بیمار

۵- افزایش همکاری پزشکان بخش خصوصی

۲-۳- شرح وظایف :

۲-۳-۱- شرح وظایف سطوح ارائه دهنده خدمت(مراکز جامع سلامت / پایگاه سلامت و خانه های بهداشت) :

✓ ارزیابی طبقه بندی ، درمان ، ارجاع ، مشاوره و پیگیری کودک بیمار ۲ ماه تا ۵ سال در خصوص علائم خطر فوری ، علائم و نشانه های خطر ، سرفه یا تنفس مشکل ، اسهال و کم آبی ، تب ، مشکل گوش درد ، گلو درد ، اختلال رشد ، واکسیناسیون ، مکمل های دارویی ، نحوه انتقال و سایر مشکلات

✓ ارزیابی طبقه بندی ، درمان ، ارجاع ، مشاوره و پیگیری کودک بیمار زیر ۲ ماه در خصوص علائم خطر فوری ، علائم و نشانه های خطر ، عفونت های موضعی ، زردی ، اسهال و کم آبی ، اختلال دمای بدن وضعیت تغذیه شیرخوار ، ایمن سازی ، مکمل دارویی ، نحوه انتقال و سایر مشکلات ، سندرم نقص ایمنی HIV/AIDS (در مناطق پر خطر)

۲-۳-۲- شرح وظایف سطوح ستادی / مدیریتی :

❖ برنامه ریزی عملیاتی / طراحی و اجرای برنامه های مداخله ای

❖ تشکیل کارگاه های آموزشی ، تربیت هسته های آموزشی و برنامه ریزی جهت آموزش کیله پرسنل ارائه دهنده خدمت

❖ نظارت و پایش نحوه اجرای استاندارد برنامه ها در واحدهای ارائه دهنده خدمت

❖ آموزش و اطلاع رسانی (کارکنان ، مراقبین کودک ،.....)

❖ پشتیبانی (فرمها ، تجهیزات ، اقلام دارویی و.....)

❖ گزارش گیری از سامانه سیب و تحلیل وضعیت و گزارش به سطوح بالاتر

❖ ارزشیابی فعالیتها